

Certificeret af:

Filosoofi 31
50108 Tartu
Estonia
www.nepcon.net

Certificering forvaltet af:

NEPCon

Tel: +45 8618 0866
Fax: +45 8618 1012
Kontakt person: Morten Thorøe
E-mail: mt@nepcon.net

Accredited by EAK

Vs 1 September 2014

PEFC Skovdrift

Certificering

Re-certificering

Rapport for:

WEFRI A/S

Frijsenborg Skovdistrikt

i

Hammel, Danmark

Rapport færdiggjort:	30. december 2014
Audit datoer:	13. november 2014
Audit hold:	Michael K Jakobsen og Morten Thorøe
Type af certifikat:	Skovdrift
Certifikat kode:	NC-PEFC/FM-011820
Certifikat udstedt/udløber:	30. december 2014 29. december 2017
Organisation kontakt:	Distriktsleder Carsten Bjerre
Adresse:	Linen 62 8450 Hammel

INDHOLDSFORTEGNELSE

INTRODUKTION.....	3
1. AUDIT KONKLUSIONER	4
2. AUDIT PROCESS	10
3. VIRKSOMHEDSOPLYSNINGER	15
4. AUDIT BAGGRUNG OG EVALUERING AF ÅBNE AFVIGELSER	19

INTRODUKTION

Denne rapport præsenterer resultaterne af en uafhængig revision udført af et team af specialister, der repræsenterer NEPCon. Formålet med revisionen er at vurdere de økologiske, økonomiske og sociale resultater af WEFRI A/S, Frijsenborg Skovdistrikts (herefter benævnt Frijsenborg) skovforvaltning, som defineret efter de principper og kriterier, der er fastsat af Programme for Endorsment of Forest Certification (PEFC).

Denne rapport indeholder forskellige oplysninger, resultater og flere bilag. De første afsnit om skovforvaltningen vil blive offentliggjort, og kan anvendes af skovejer, NEPCon eller PEFC. Resten af bilagene er fortrolige, og kan kun revideres af autoriserede NEPCon og PEFC personale, der er bundet af en fortrolighedserklæring. En kopi af det offentligt resumé af denne rapport kan fås på NEPCon eller certifikatindehavers hjemmeside.

Konfliktløsning: Hvis NEPCons kunder bliver opmærksom på organisationer eller enkeltpersoner, der er bekymrede eller har kommentarer til NEPCon og vores serviceydelser, opfordres disse parter kraftigt til at kontakte det relevante NEPCon regionale kontor. Formelle klager skal sendes skriftligt.

Note: Data præsenteret i årsberetningerne skal være i metersystemet enheder

1. AUDIT KONKLUSIONER

1.1. Audit anbefalinger

Baseret på organisationens efterlevelse af certificeringskravene kan følgende anbefales:

- ☒ **Certificeringskravene er opfyldt:**
Efter organisationens accept af følgende afvigelse

- ☐ **Certificeringskravene er ikke opfyldt:**

Yderligere kommentarer, herunder spørgsmål der er identificeret som kontroversielle eller svære at vurdere og forklaring: Ingen særlige kommentarer

1.2. Afvigelses rapport (NCRs)

Bemærk: NCRs beskriver beviser på afvigelser konstateret under en audit. NCRs omfatter definerede tidsfrister for organisationen for at påvise overensstemmelse. Major NCRs udstedt under hovedevaluering/re-evaluering skal være lukkede, inden der udstedes et certifikat. Major NCRs udstedt i forbindelse med årlige audit skal være lukket inden tidslinjen eller resultere i suspension.

NCR: 01/14	Klassifikation: Mindre afvigelse
Standard & Krav:	PEFC Danmarks Skovstandard (PEFC DK 001-3) Kriterie: 2.4
Rapport Sektion:	Annex I
Beskrivelse af afvigelse og relaterede dokumentation:	
Distriktet har på revisionstidspunktet ikke udpeget 7,5 % af det certificerede areal til biodiversitetsarealer. Dette blev bekræftet af distriktslederen og ved en gennemgang af driftsplanen. Man har afventet den nye PEFC standard. Det planlægges i løbet af 2015 at udpege et tilstrækkeligt biodiversitetsareal jvf. PEFC standardens krav.	
Korrigerende handling:	Virksomheden skal implementere korrigerende handlinger for at udvise overensstemmelse med kravet/kravene anført herover.

	NB: Effektive korrigerende handlinger fokuserer både på håndtering af den specifikke forekomst beskrevet herover og årsagen til afvigelsen for at forhindre at afvigelsen gentager sig.
Tidsfrist for opfyldelse:	Før den næste årlige evaluering
Beviser for opfyldelse:	
Resultat af bedømmelse af beviser:	
NCR Status:	ÅBEN

NCR: 02/14	Klassifikation: Mindre afvigelse
Standard & Krav:	PEFC Danmarks Skovstandard (PEFC DK 001-3) Kriterie: 1.11
Rapport Sektion:	Annex I
Beskrivelse af afvigelse og relaterede dokumentation:	
Distriktet har på revisionstidspunktet ikke gennemført en kortlægning af arealer med hjemmehørende arter, som ikke må konverteres til ikke hjemmehørende arter. Dette er et krav såfremt, der konverteres arealer med hjemmehørende arter til ikke hjemmehørende arter.	
Korrigerende handling:	Virksomheden skal implementere korrigerende handlinger for at udvise overensstemmelse med kravet/kravene anført herover. NB: Effektive korrigerende handlinger fokuserer både på håndtering af den specifikke forekomst beskrevet herover og årsagen til afvigelsen for at forhindre at afvigelsen gentager sig.
Tidsfrist for opfyldelse:	Før den næste årlige evaluering
Beviser for opfyldelse:	
Resultat af bedømmelse af beviser:	

NCR Status:	ÅBEN
--------------------	-------------

NCR: 03/14	Klassifikation: Mindre afvigelse
Standard & Krav:	PEFC Danmarks Skovstandard (PEFC DK 001-3) Kriterie: 4.2
Rapport Sektion:	Annex I
Beskrivelse af afvigelse og relaterede dokumentation:	
Distriktet har på revisionstidspunktet ikke udpeget 7,5 % af det certificerede areal til biodiversitetsarealer (se NCR 01/14) idet man har afventet den nye PEFC standard. Det planlægges i løbet af 2015 at udpege et tilstrækkeligt biodiversitetsareal jvf. PEFC standardens krav. Der foreligger plejeplaner for en del af de arealer som Frijsenborg forventer at udpege som biodiversitetsarealer, men som følge af den manglende endelige udpegning er der endnu ikke udarbejdet plejeplaner for samtlige biodiversitetsarealer	
Korrigerende handling:	Virksomheden skal implementere korrigerende handlinger for at udvise overensstemmelse med kravet/kravene anført herover. NB: Effektive korrigerende handlinger fokuserer både på håndtering af den specifikke forekomst beskrevet herover og årsagen til afvigelsen for at forhindre at afvigelsen gentager sig.
Tidsfrist for opfyldelse:	Før den næste årlige evaluering
Beviser for opfyldelse:	
Resultat af bedømmelse af beviser:	
NCR Status:	ÅBEN

1.3. Observationer

Bemærk: Observationer udstedes for de tidlige stadier af et problem, som ikke i sig selv udgør en afvigelse, men som auditor mener kan føre til en fremtidig afvigelse, hvis problemet ikke behandles af organisationen; observationer kan føre til direkte afvigelser hvis den ikke behandles.

☐ Ingen observationer

OBS: 01/14	Standard & Krav:	PEFC Danmarks Skovstandard (PEFC DK 001-3) Kriterie 4.7
	Rapport Sektion	Annex I
Beskrivelse af konstateringer, der fører til observation:	Efter afslutning af den igangværende re-certificering vil Frijsenborg Skovdistrikts PEFC certifikat blive fornyet, og distriktet vil modtage nyt certifikatnummer	
Observation:	Når nyt certifikatnummer er udstedt skal Frijsenborg sikre, at referencer til ejendommens certifikat opdateres, og henviser til korrekt, validt certifikatnummer	

OBS: 02/14	Standard & Krav:	PEFC Danmarks Skovstandard (PEFC DK 001-3) Kriterie: 2.3.2
	Rapport Sektion	Annex I
Beskrivelse af konstateringer, der fører til observation:	Af ovennævnte standard og kriterie fremgår det bl.a., at der "I mellemaldrende og ældre tyndingsbevoksninger skal der efterlades min. 3 højstubbe (så høje som muligt) eller min.. 3 liggende træer i alt. pr. ha. Herudover skal eksisterende træruiner og liggende træer under naturlig nedbrydning bevarer og beskyttes" Skovgennemgangen og interview med skovforvalteren bekræfter, at der efterlades dødt ved i forbindelse med hovedskovninger og i en vis udstrækning også i forbindelse med tyndinger, hvor eksisterende døde træer normalt efterlades på roden. Liggende dødt ved efterlades også i en vis udstrækning på arealer ifm skovning og udkørsel.	

	Det kunne dog konstateres at skovforvalter ikke har udarbejdet specifikke arbejdsinstrukser eller retningslinier til maskinførere og skovarbejdere, der skal sikre at ovennævnte krav implementeres konsistent og ensartet i forbindelse med tynding og hovedskovning. Da ovennævnte krav i kriterie 2.3 er nyt i forhold til den tidligere PEFC Skovstandard, er der særligt behov for at sikre klare instrukser til medarbejdere og maskinførere med henblik på konsistent implementering af kravet
Observation:	Skovforvalter bør udarbejde specifikke arbejdsinstrukser eller retningslinier til maskinførere og skovarbejdere, der skal sikre at ovennævnte krav implementeres konsistent og ensartet i forbindelse med tynding og hovedskovning. .

OBS: 03/14	Standard & Krav:	<i>PEFC Danmarks Skovstandard (PEFC DK 001-3)</i> Kriterie: 1.10
	Rapport Sektion	Annex I
Beskrivelse af konstateringer, der fører til observation:	For Frijsenborg, der omfatter skove på magre og gode jorder, accepteres det, at procentandelen af hjemmehørende arter opgøres for de enkelte skove og at minimumsprocenten (20 hhv. 55%) afhænger af om den enkelte skov er placeret (primært) på magre eller gode jorder. Denne tolkning er sket i dialog med PEFC Danmark i november 2014. Vurderet på arealdata og trætsfordelinger, samt interview med skovforvalter, vurderes andelen af hjemmehørende træarter i de enkelte skove at opfylde kravet. Distriktet opretholder pt. ikke en procent-beregning for hjemmehørende arter for de enkelte skove, og har derfor dokumenteret udviklingen i procentfordelingen.	
Observation:	Distriktet bør udarbejde og vedligeholde procentberegning for andelen af hjemmehørende arter på skovniveau samt angive hvorvidt skoven er placeret på mager eller god jord, jf. definitionen i standarden.	

1.4. Kommentarer fra interessenter

Høringsprocessen for interessenter blev arrangeret for at give deltagerne mulighed for at fremsætte bemærkninger i henhold til generelle kategorier af interesse baseret på vurderingskriterierne.

NEPCon har offentligt annonceret re-certificeringen af gruppen på NEPCons danske hjemmeside, men har ikke modtaget henvendelse fra eller kontaktet eksterne interessenter direkte i forbindelse med denne evaluering

1.5. Foranstaltninger foretaget af organisation inden rapporten foreligger

Der er ikke efterspurgt supplerende dokumentation

2. AUDIT PROCESS

2.1. Standarder evaluering er gennemført imod

Standarder anvendt:	PEFC Danmarks Skovstandard (PEFC DK 001-3) PEFC ST 2001:2008 2 ed
---------------------	--

2.2. Audit Team og deltagende personer

Navn	Kvalifikationer	Rolle/fokus under evalueringen
Morten Thorøe	NEPCon Auditor, Forstkandidat, Gennemført lead auditor uddannelse vedr. skovcertificering.	Auditor
Michael K Jakobsen	NEPCon Senior Auditor, Forstkandidat, Gennemført lead auditor uddannelse vedr. skovcertificering og ISO 14001, Omfattende lead auditor erfaring fra bl.a. FSC og PEFC skovcertificering i Danmark og udlandet	Lead auditor

2.3. Audit overblik

Bemærk: Nedenstående tabel giver et overblik over audittens omfang og auditorer. Se bilag for standard tjekliste for flere oplysninger om interviews og audit resultater pr. sted.

Sted(er)	Dato(er)	Hovedaktiviteter	Auditor(er)
WEFRI, Frijsenborg	13/11-2014	Revisionsbesøg, kontor og skov	Morten Thorøe, Michael K. Jakobsen
NEPCon kontor	Forud for og efter 13/11-2014	Dokumentgennemgang	Morten Thorøe
Total antal af arbejdsdage anvendt til hoved-evalueringen: 3,5 = antal deltagende auditører 1 X antallet af dage anvendt til forberedelse, på stedet og opfølgning inklusiv konsultationer med interessenter.			

2.4. Beskrivelse af den fulde audit proces

Forud for og efter revisionsbesøget har distriktet fremsendt væsentlige dele af den dokumentation som er påkrævet i henhold til standarden. Materialet er i vid udstrækning gennemlæst af auditor forud, under og efter revisionsbesøget

Forud for revisionsbesøget er der udarbejdet revisionsprogram i dialog med skovejer. Revisionen er gennemført d. 20/11 kl. 9.00 - 15.30 i henhold til følgende program:

- Åbningsmøde, herunder introduktion til deltagere, revisionsprogram og orientering om evt. ændringer i organisation
- Gennemgang af åbne afvigelser samt dokumentation og registreringer, herunder: Aktuell organisation med særlig vægt på evt. ændringer siden sidste audit; Skovkort og bevoksningsliste; Relevante Registreringer; Evt. afvigelser konstateret internt siden seneste audit samt opfølgninger; Salgsstatistikker for træ solgt med PEFC betegnelse; Gennemgang af procedurer for salg; Uddannelse af personale og entreprenører siden sidste audit
- Planlægning af feltbesøg, bl.a. på baggrund af aktuelle eller planlagte aktiviteter i skovene
- Skovbesøg I henhold til plan (kl. 11.00 - 15.00),
- Afslutningsmøde

2.4.1. Ændringer i skovdistriktets skovforvaltning og afledte effekter på overensstemmelsen med standardens krav.

Ifølge det oplyste er der ingen ændringer i skovdistriktets skovforvaltning.

2.4.2. Liste over skovparter udvalgt til evaluering

Skovpart	Begrundelse for udvælgelse
Hammel Skov	Der foregik skovningsaktiviteter, der er udpeget træer til naturligt henfald, arealer er blevet renafdrejet og der blev klippet grønt.
Lyngballe Skov	Der havde været stormfald med efterfølgende oprydning, plantevalg og gentilplantning.
Skivholme Skov	Renafdrift af syg ask og gentilplantning.

2.4.3. Liste over forvaltningsmæssige aspekter gennemgået af audit holdet

Type af sted	Antal steder	Type af sted	Antal steder
Vej konstruktion		Ulovlig bebyggelse	
Dræning		Broer over vandløb	
Værksted	1	Kemidepot	1
Planteskole		Vådområder	1
Planlagt skovning		Stejle områder/erosionsfare	
Igangværende skovning	1	Randzoner ved vandløb	1
Afsluttet skovning	1	Plantning	1
Jordbearbejdning	1	Såning	
Tilplantet areal	1	Ukrudtskontrol	1
Hugst med maskine	1	Naturlig opvækst	1
Manuel skovning		Truede arter	1
Udkørsel	1	Vildtforvaltning	1
Renafdrift	1	Naturområde	1
Pleje af skovbryn	1	Nøglebiotop	1
Plukhugst	1	Specielt udpeget områder	1
Hugst af syge træer	1	Historisk område	1
Udhugning		Friluftsliv	1
Tynding	1	Buffer zoner	1
Beboelse for arbejdere		Lokal samfundet	1

2.4.4. Proces vedr. konsultation af interessenter

Formålet med at konsultere interessenter ifm. denne er følgende:

- 1) Det sikres at offentligheden er opmærksom på og informeret om evalueringsprocessen og processens mål;
- 2) Hjælpe audit holdet med at identificere potentielle forhold; og,
- 3) At give forskellige muligheder for offentligheden for at diskutere og handle på resultaterne af vurderingen.

Denne proces drejer sig ikke blot om oplysninger til interessenter, men hvor det er muligt, detaljeret og meningsfuld interaktion med interessenter. Processen med interaktion med interessenter stopper ikke, når feltbesøgene er forbi, eller for den sags skyld efter en beslutning om certificering træffes. NEPCon hilser til enhver tid kommentarer om certificerede operationer og disse kommentarer danner ofte grundlag for evalueringen.

Interessent type (Interesseorganisation, offentlig myndighed, lokalbefolkning, entreprenør etc.)	Antal interessenter orienteret (#)	Antal interessenter hørt direkte eller som har afgivet svar (#)
<i>NEPCon har offentligt annonceret re-certificeringen af gruppen på NEPCons danske hjemmeside, men har ikke modtaget henvendelse fra eller kontaktet eksterne interessenter direkte i forbindelse med denne evaluering</i>		

3. VIRKSOMHEDSOPLYSNINGER

3.1. Kundespecifikke baggrundsoplysninger

Ejerforhold og beskrivelse af brugerrettigheder
Skovene på Frijsenborg & Wedellsborg dækker et areal på 6550 ha, hvoraf hovedparten (5300 ha) er rene produktionsarealer. Resten er delt imellem forskellige typer af natur (eng, mose, overdrev m.v.) og arealer til infrastruktur. I skovene er bøg den mest dominerende løvtræart, men der er i de senere år og især efter stormfald plantet større arealer til med eg. Inden for nåletræerne er de dominerende arter rødgran og sitkagran, men der findes også store arealer med andre nåletræsarter, herunder nobilis og nordmannsgran, som kendetegner pyntegrøntsarterne. Klippegrøntet udgør årligt en produktion på ca. 550 tons inkl. selvklip, hvorimod juletræsarealerne pt. er bortforpagtet. Skovbruget beskæftiger i øjeblikket 9 mand – og bruger derudover entreprenører til specielle opgaver samt i spidsbelastningsperioder.
Juridisk lovgivningsmæssige kontekst
Distriktet er underlagt national dansk lovgivning som forvaltes af henholdsvis den lokale kommune og af forskellige styrelser under forskellige ministerier.
Miljømæssige kontekst
I skovdriften lægges der betydelig vægt på bevarelsen af landskabelige værdier og levesteder for vilde dyr og planter.
Socioøkonomiske kontekst
Fra skovene sælges tømmer, flis, brænde, frø fra kårede bevoksninger, klippegrønt og juletræer.

3.2. Kontaktoplysninger

3.2.1. Hovedkontakten ift. at koordinere med NEPCon

Navn, stilling:	Distriktsleder Carsten Bjerre
Adresse:	Linen 62, 84620 Hammel
Tel/Fax/E-mail:	Tlf.: 4026 1105 E-Mail: cb@frijsenborg.dk

3.2.2. Faktura adresse

☒ Samme som i afsnit 3.2.1

3.2.3. Kontaktperson vedr. certificering

Bemærk: ved certificering vil nedenstående oplysninger blive offentliggjort.

☒ Samme som i afsnit 3.2.1

	Tekst	Er oplysningerne blevet ændret? (N/A for hoved evaluering)
Navn, stilling:		ja ☐ nej ☒
Adresse:		ja ☐ nej ☒
Tel/Fax/E-mail:		ja ☐ nej ☒
Hjemmeside:		ja ☐ nej ☒

3.3. Certifikatets omfang

3.3.1. Generel oversigt over organisationen

Frijsenborg er et privatejet gods som er den del af WEFRI A/S, som er Danmarks største private jordbesidder. Distriktet omfatter 4630 ha skov.

3.3.2. Oplysninger¹

Information om skovforvaltningsorganisationen:			
Juridiske navn:	WEFIR A/S, Frijsenborg Skovdistrikt.		
Jurisdiktion:	Danmark		
Kontaktperson (offentlig):	Se ovenfor		
Adresse:	Se ovenfor		
Tel/FAX/e-mail:	Se ovenfor		
Hjemmeside:	Se ovenfor		
Rapporteringsperiode:	Re-certificering	Datoer:	Februar 2013 - November 2014

¹ Data der præsenteres i denne rapport skal være i det metriske system

	Seneste audit gennemført 01/02 2013	
--	-------------------------------------	--

A. Certifikatets afgrænsning			
Certifikat type: single FMU		SLIMF Certifikat not applicable	
Gruppe eller flere FMU	Antal af gruppemedlemmer (hvis relevant):		
	Total antal af skovparter (FMU): (hvis relevant, anfør disse nedenfor):		
	FMU omfattet af certifikatet, opdelt efter størrelse:		
		Antal FMUs	Totalt skovbevokset areal af FMU's (ha)
	< 100 ha		
	100 – 1000 ha		
	1000 – 10 000 ha		
	> 10 000 ha		
Nye FMUs tilføjet siden sidste evaluering? Ja ☐ Nej ☐			
Gruppecertifikat: Liste over FMUs, der er omfattet af certifikatet i Annex VII-a			
Enkelt/Multi-FMU Certifikat: Liste over hver enkelt FMU omfattet af certifikatet:			
FMU Navn/Beskrivelse	Areal	Skovtype	Beliggenhed Længdegrad/Breddegrad
Frijsenborg Skovdistrikt	4630	Semi-natural	Hammel

☐	Hovedprodukter	Arter
☒	Råtræ	Bøg, Eg, Ahorn, Ask, Birk, Rødgan, Sitkagran, Douglasgran, Lærk
☐	Ikke træbaserede produkter (NTFP)	På ejendommen produceres juletræ- og pyntegrønt, men disse produkter kan, jf. standarden, ikke sælges som PEFC certificerede, og anses derfor ikke for at være certificerede produkter
☐	Andre produkter	

4. AUDIT BAGGRUNG OG EVALUERING AF ÅBNE AFVIGELSER

4.1. Audit baggrund

Audit periode (dato interval som dækkes):	Feb. 13 - Nov. 14
Har der været ændringer i forvaltningssystemerne siden sidste evaluering:	Ja ☐ Nej ☒
Hvis ja, forklar kort om ændringerne:	
Har der over for organisationen været klager, tvister eller beskyldninger om afvigelser fra standarden inden for audit perioden:	Ja ☐ Nej ☒
Hvis ja, referer til standard og kriterier hvor tilsvarende resultater findes i rapporten:	

4.2. Evaluering af åbne afvigelser (NCRs)

Bemærk: Sektionen nedenfor beskriver certifikatholderens aktiviteter i forhold til at adressere alle gældende afvigelser (NCR) der er udstedt siden sidste evaluering. Imødekommes en NCR ikke vil dette resultere i at afvigelsen opgraderes fra mindre til væsentlig; De specifikke opfølgende handlinger skal udføres af certifikatholder ellers vil certifikatet blive suspenderet.

Status kategori	Forklaring
LUKKET	Virksomheden har succesfuldt imødekommet NCR
ÅBEN	Virksomheden har ikke eller har kun delvist imødekommet NCR.

☒ Kryds af hvis N/A (der er ingen åbne NCR at evaluere)